

LANAREN EKONOMIA IKASTAROA

Irakaskuntza gida

OTAZUA GARMENDIA, GARIKOITZ

Lanaren ekonomia ikastaroaren irakaskuntza gida

0. Aurkibidea.

1. Sarrera	2. or.
2. Ikastaroa nori eskainia eta bere aurrebaldintzak	2. or.
3. Helburuak	2. or.
4. Konpetentziak	3. or.
5. Ikastaroaren deskribapena	3. or.
6. Programa eta edukiak	3. or.
7. Ikasteko metodologia	5. or.
8. Kronograma	5. or.

1. Sarrera

Lan munduaren bilakaera biztanleriaren eta gobernuen kezka nagusietako bat bilakatu da. Ikastaro hau baliagarria da lanaren dinamika ulertzeko tresneria jaso eta lanaren dinamika aldatzeko politika publikoak ezagutzeko. Kurtso hau eratorritako lana da, gaztelerako bertsioa itzuli eta eguneratukoa.

2. Ikastaroa nori eskainia eta bere aurrebaldintzak

Ikastaroa lan merkatuen funtzionamendua eta lan eremuko arazo nagusiak ulertzeko interesa duen edozeini eskainita dago. Ikastaroan enplegu politikaren ardatz nagusien eta euren eragin ekonomiko eta sozialen berri ere ematen da.

Ikastaroari etekinik handiena ateratzeko, ekonomiari buruzko oinarrizko ezagutza izan behar da. Gizarte zientzia eta zientzia juridikoen alorretako Unibertsitateko Graduen lehen mailetan halako ezagutzak jasotzen dira, Ekonomiaren hastapenak, Ekonomia Politikoak eta pareko irakasgaietan.

Lanaren ekonomia unibertsitate mailako zenbait Graduren Ikasketa Plangintzetan eta lan Harremanen eta Giza Baliabideen eremuetako Masterren Ikasketa Plangintzetan ageri da. Lanaren ekonomiaren ikastaro hau kasu hauetarako egokia da. Lagungarria izan daiteke, baita, Soziologia, Zientzia Politikoak, Zuzenbidea eta lan Harremanen eta Giza Baliabideen eremuetako titulazioetako ikasle ororentzat.

3. Helburuak

1. Lan merkatuaren izaera berezia identifikatu.
2. Lanaren eremuko estatistikak interpretatu.

3. Lanaren merkatua ikertzeko ikusmolde ezberdinak ezagutu. Baita ikusmolde bakoitzari dagozkien lanaren eremuko politika proposamenak.
4. Langabeziaren arazoaren azalpen ezberdinak ikasi eta langabeziari aurre egiteko aplikatu diren politikak ikasi, euren eragin ekonomiko eta sozialak identifikatuz.

4. Konpetentziak

1. Lan merkatuari buruzko datu estatistikoak identifikatu eta aukeratu era erdi-autonomoan.
2. Lan eremuko erakusle egokiak jaso edota eraiki, lan merkatuen eraldaketak identifikatzeko eta eraldaketa horiek biztanle-talde ezberdinen gain eta enpresa zein erakundeen gain dituzten eraginak identifikatzeko.
3. Lan merkatuaren ikasketa eta analisirako dauden ikusmolde ezberdinen arabera, lan merkatuan esku hartzeko proposamenak definitu eta euren eraginak ebaluatu, pertsonen lan baldintzen gain, bizi-baldintzen gain eta enpresa edota erakundeen baldintzen gain.
4. Lan harremani eta giza baliabideei dagozkien gai ezberdinak komunikatu, era eraginkorrean, terminologia tekniko egokia erabiliz.

5. Ikastaroaren deskribapena

Abiapuntua lan merkatuaren analisirako dauden ikusmolde desberdinak dira. Zein ikuspegi hartzen den erabakigarria da analisisian kontuan hartzen diren faktore eta aldagaiak definitzeko orduan eta, ondorioz, arazoaren konponbideak aurkezteko orduan. Arazo nagusiak langabezia, prekaritatea eta lan merkatuen desarauketa edo malgutze prozesuak dira. Ikastaroan, fenomeno hauen arrazoiak sakonduko da eta arazo horien konponbiderako aukera ezberdinen diseinua landuko da. Har daitezkeen neurrien eraginak baloratzea ere kontuan hartuko da.

Eguno dinamika sozioekonomiko konplexua ulertu ahal izateko, nahitaezkoa da lan-politiken eraginak identifikatzea. Batetik, pertsonen lan baldintzen gain eta bizi baldintzen gain dituzten eraginak kontuan hartuz eta bestetik, enpresen ekoizpen baldintzen gain dituzten eraginak kontuan hartuz.

6. Programa eta edukiak

1. gaia. Lanaren analisirako oinarritzko kontzeptuak

- 1.1. Lanaren kontzeptua
- 1.2. Lan merkatuaren izaera berezia
- 1.3. Lan merkatuaren funtzionamendua
  - 1.3.1. Lan eskaintza
  - 1.3.2. Lan eskaria
  - 1.3.3. Soldatak
  - 1.3.4. Lan merkatuaren instituzioak
- 1.4. Lana eta genero perspektiba

2. gaia. Lan merkatuaren inguruko informazio estatistikoa

- 2.1. Lan merkatuaren datu iturriak
- 2.2. Lan merkatuaren adierazleak

3. gaia. Lan merkatuaren analisirako ikusmolde teorikoak

- 3.1. Ikusmolde tradizionalak
  - 3.1.1. Ikusmolde neoklasikoa
  - 3.1.2. Ikusmolde keynestarra.
  - 3.1.3. Ikusmolde marxista
  - 3.1.4. Ikusmolde instituzionala
- 3.2. Lan merkatuari buruzko ikusmolde berriak
  - 3.2.1. Lanaren barne merkatuak
  - 3.2.2. Lan merkatu bikoitza eta segmentazioa
  - 3.2.3. Chicagoko eskola
  - 3.2.4. Instituzional berriak: Cambridgeko taldea
  - 3.2.5. Ikusmolde marxistaren ekarpen berriak

4. gaia. Soldata, lan kostua, lehiakortasuna eta negoziazio kolektiboa.

- 4.1. Soldata eraketaren teoriak
  - 4.1.1. Ikusmolde neoklasikoa
  - 4.1.2. Kontratu inplizituen eta eraginkortasun soldaten teoriak
  - 4.1.3. Insiders-outsiders eredua
  - 4.1.4. Giza-kapitalaren teoria
  - 4.1.5. Segmentazioaren teoria
- 4.2. Soldata bereizkeria eta lan-segregazioa
- 4.3. Soldata eskaintzaren osagai gisa
  - 4.3.1. Ekoizkortasuna eta errendimendua
  - 4.3.2. Unitateko Lan Kostua
  - 4.3.3. Lan kostua eta lehiakortasuna
- 4.4. Soldata berproduktzioarako oinarri, eskariaren iturri eta ekoizpenerako pizgarri
- 4.5. Negoziazio kolektiboa
  - 4.5.1. Negoziazio motak, edukiak eta partaideak
  - 4.5.2. Negoziazio kolektiboaren emaitzak
  - 4.5.3. Ekintza sindikalaren eragin ekonomikoak
  - 4.5.4. Negoziazio kolektiboa Espainian

5. gaia. Langabezia eta enpleguen prekarietatea

- 5.1. Langabezia motak
  - 5.1.1. Langabeziaren azalpen tradizionalak
  - 5.1.2. Azalpen neoklasikoa
  - 5.1.3. Azalpen keynestarra
- 5.2. Langabeziaren azalpen modernoak
  - 5.2.1. Langabezia eta inflazioaren arteko harremana
  - 5.2.2. Lan merkatuaren histeresia
- 5.3. Enplegu prekarioak
  - 5.3.1. Prekarietatearen dimentsioak
  - 5.3.2. Prekarietatearen zergati eta ondorioak

6. gaia. Politika ekonomikoak eta lan politikak

- 6.1. Partehartze publikoa ekonomian
  - 6.1.1. Partehartze publikoen bideak.
  - 6.1.2. Sektore publikoaren eraketa
  - 6.1.3. Politika neoliberala eta keynestarra
- 6.2. Desberdintasunaren kontrako politikak
  - 6.2.1. Enplegu eta soldata desberdintasunak
  - 6.2.2. Emakumeen gaineko bereizkeria
  - 6.2.3. Sindikatuak, negoziazio kolektiboa eta desberdintasunak
- 6.3. Enpleguaren politika aktiboak

- 6.3.1. Orientazio eta aholkularitza politikak
- 6.3.2. Lan prestakuntza
- 6.3.3. Enplegu pribatua sustatzea
- 6.3.4. Beste politika aktiboak
- 6.4. Politika pasiboak eta enplegua
  - 6.4.1. Ikuspegi neoklasikoa eta kritikoak
  - 6.4.2. Espainiako langabezia laguntza sistema
- 6.5. Denbora politika
  - 6.5.1. Malgutasuna eta denbora
  - 6.5.2. Lanordu murrizketa

7. Ikasteko metodologia

Ikastaroak sei kapitulu ditu. EHUko OCW plataforman eskura daude, "Ikasteko materialak" atalean. Kapitulu bakoitza arretaz irakurtzea gomendatzen da. Era berean, kapitulu bakoitzerako gomendaturiko irakurgaiak ere begiratzen joatea komeni da. Gomendaturiko bibliografia kontzeptuak finkatzeko eta zenbait gai sakonago aztertzeko baliagarria da. Ondoren, gai bakoitzari dagozkien praktika edota ariketak egingo dira, "praktikak, ariketak eta ekintzak" atalean agertzen direnak. Gai bakoitzeko praktiken fitxategietan, galderen erantzunak ere jasota daude. Azkenik, autoebaluaziorako test erako galdetegiaren bidez, eduki eta konpetentzien norberegantze maila baieztatu daiteke.

8. Kronograma

Ikastaroaren plangintza 12 aste inguru iraun dezan eginda dago, astean 7 edo 8 ordu arituz. Hau da, 6 kreditu ECTS.

Gaia	Eduki teorikoak irakurri eta ulertu	Praktika eta ariketak	Autoebaluazio testa	Orduak Guztira
1	10	3	1	14
2	10	3	1	14
3	10	3	1	14
4	10	3	1	14
5	12	4	1	17
6	12	4	1	17
	64	20	6	90 ordu= 6 kreditu ECTS

